T.C.
SAMSUN
2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2026/697

YÜRÜTMENİN DURDURULMASINI
İSTEYEN (DAVACI) :
VEKİLİ : AV. (e-tebligat)

KARŞI TARAF (DAVALI) : MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
VEKİLİ : AV. (Aynı yerde)

İSTEMİN ÖZETİ : Sinop İl Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesinde öğretmeni olarak görev yapan davacı tarafından, norm kadro fazlası olduğundan bahisle 2026 Yılı Ocak Ayı İhtiyaç ve Norm Kadro Fazlası Öğretmenlerin Yer Değiştirme Duyurusu kapsamında Sinop ili, ilçesi, Lisesine re'sen atanmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanlığı'nın tarih ve sayılı işleminin; hukuka aykırı olduğu, eşinin Sinop İl / olarak görev yapan askeri personel olduğu, bu hususta atanmasında norm kadro hükümlerinin uygulanmayacağının yürürlükteki mevzuat hükümlerince sabit olduğu ileri sürülerek iptali ile yürütmenin durdurulmasına karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMA ÖZETİ : Milli Eğitim Bakanlığı'na Bağlı Öğretmenlerin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği 29. Maddesi ile yapılan düzenlemede ilçe grubunu oluşturan ilçeler içerisinde mazerete bağlı yer değişikliği için başvuru hakkı tanınmadığı, dolayısıyla bu hüküm çerçevesinde ilçe grubu bir bütün olarak değerlendirildiğinden ilçe grubunda yer değişikliği için mazeret sunulmayacağı, buna göre 1. İlçe grubu içinde yer alan norm kadro fazlası öğretmenlerinden 'ün ataması en düşük hizmet puanına sahip olması ve ilçe grubunu oluşturan ilçeler içerisinde mazerete bağlı yer değişikliği için başvuru hakkı bulunmadığından eş durumu dikkate alınmadan İlçesi Lisesi Müdürlüğü'ne MEB PGM'nin 14.01.2026 tarih ve sayılı kararnamesi ile atamasının yapıldığı, tesis edilen işlemde hukuka ve mevzuata aykırılık bulunmadığı belirtilerek davanın ve yürütmenin durdurulması isteminin reddedilmesi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Samsun 2. İdare Mahkemesi'nce, dava dosyası incelenerek yürütmenin durdurulması istemi hakkında işin gereği görüşüldü;

Dava, Sinop İl Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesinde sosyal bilgiler öğretmeni olarak görev yapan davacı tarafından, norm kadro fazlası olduğundan bahisle 2026 Yılı Ocak Ayı İhtiyaç ve Norm Kadro Fazlası Öğretmenlerin Yer Değiştirme Duyurusu kapsamında Sinop ili, ilçesi, Lisesine re'sen atanmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanlığı'nın 14.01.2026 tarih ve sayılı işleminin iptaline karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde, "Danıştay veya idari

mahkemeler, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süresi geçtikten sonra gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilirler." hükmü yer almıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Ailenin Korunması ve Çocuk Hakları" başlıklı 41. maddesinde, "Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır. Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar. Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir." hükmü yer almıştır.

Ülkemiz tarafından 1948 yılında kabul edilerek iç hukukumuzun bir parçası hâline gelen İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 16/3. maddesinde, "Aile, cemiyetin tabii ve temel unsurudur; cemiyet ve Devlet tarafından korunmak hakkını haizdir." hükmüne yer verilmiştir.

5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 8. maddesinde, "Yetiştirme ve ikmal kaynakları Bakanlıklar veya tüzel kişiliği haiz genel müdürlüklere bağlı olup il genel teşkilatı içinde birden fazla istihdam yerleri bulunan meslek, fen ve uzmanlık kadrolarına dahil görevlerden:

A) İlçe idare şube başkanı sıfatını haiz olanlarla il merkezinde Devlet gelir, giderlerinin ve mallarının tahakkuk, tahsil, ödeme ve idaresiyle ilgili ikinci derecedeki müdürler, şube şefleri ve kontrol memurları, nakit muhasipleriyle, lise, orta ve o derecelerdeki okul müdür ve öğretmenleri, hastaneler mütehassıs hekimleri, Bakanlıklar veya tüzelkişiliği haiz genel müdürlükler tarafından tayin edilirler.

B) Bunun dışında kalan bütün memurlar Bakanlıklar veya tüzelkişiliği haiz genel müdürlükler tarafından valilik emrine tayin edilerek il idare şube başkanının inhası üzerine valiler tarafından istihdam yerleri tesbit olunur;

C) Yukardaki fıkralarda yazılı bütün memurların lüzumu halinde il içinde nakil ve tahvilleri mensup olduğu il idare şube başkanlarının inhası üzerine valiler tarafından icra edilmekle beraber mensup oldukları Bakanlıklar veya genel müdürlüklere sebepleriyle bildirilir.

Yukarda (A, B) fıkraları dışında kalan il merkez teşkilatına bağlı memurlar ilgili idare şube başkanının inhası ile valiler tarafından tayin, nakil ve tahvil olunurlar. Tayin, nakil ve tahviller için gereken yolluk ödenekleri bütçe yılı başında ilgili Bakanlık veya genel müdürlüklerce valiler emrine gönderilir." hükmüne yer verilmiştir.

7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'nun "Öğretmenlerin Yer Değişikliği" başlıklı 18. maddesinde, "(1) Öğretmenlerin yer değiştirme suretiyle atamaları, her yıl yapılan atama plan ve programları çerçevesinde eğitim öğretim faaliyetlerini etkilemeyecek şekilde sonuçlandırılır. (2) Öğretmenlerin sağlık ve can güvenliği mazeretlerine bağlı yer değiştirmeleri yıl içinde yer değiştirme takvimine tabi olmaksızın, diğer mazeretlere bağlı yer değiştirmeleri ise yarıyıl ve/veya yaz tatilinde yapılır. (3) Öğretmenlerin mazeret durumlarına ve isteğe bağlı yer değiştirmeleri, Bakanlığın öğretmen ihtiyacı ve öğretmenin tercihi dikkate alınarak hizmet puanı üstünlüğüne göre yapılır. (4) Mazeret durumlarına bağlı yer değiştirme istekleri hizmet puanı yetersizliği nedeniyle yerine getirilemeyenlere, 657 sayılı Kanunun 72 nci maddesi kapsamına girenlerin hakları saklı

kalmak kaydıyla, talepleri hâlinde istekte bulundukları yere atanmaya hak kazanıncaya kadar aylıksız izin verilebilir. Bu şekilde aylıksız izin verilen öğretmenler, bağlı bulundukları il/ilçe millî eğitim müdürlüklerine bu amaçla tahsis edilmiş bulunan boş öğretmen kadrolarına aylıksız izinli olmak şartıyla atanır. Bunların atandıkları bu kadrolar aylıksız izin süresiyle sınırlı olarak saklı tutulur. Ancak aylıksız izne ayrılan öğretmenler, üçüncü yılın sonuna kadar istedikleri yere atamalarının yapılamaması hâlinde durumlarına uygun boş öğretmen kadrolarına öncelikle atanır. (5) Öğretmenlerin atamaları, Bakanlıkça il/ilçe emrine veya doğrudan eğitim kurumuna yapılır. Bakanlıkça il/ilçe emrine atama yapılması hâlinde öğretmenlerin atandıkları ildeki görev yerleri, hizmet puanları dikkate alınarak il millî eğitim müdürünün teklifine göre valilerce belirlenir. **(6) Kadrolarının bulunduğu eğitim kurumlarında norm kadro fazlası olan öğretmenler, il içerisinde boş norm kadrosu bulunan eğitim kurumlarına yer değiştirme talebinde bulunabilir. Hizmet puanı yetersizliği nedeniyle talepte bulundukları eğitim kurumlarına atanamayanlar ile talepte bulunmayanların atamaları, öncelikle aynı ilçe grubu içerisinde boş norm kadrosu bulunan eğitim kurumlarına olmak üzere ilgili valilerce il içerisinde resen yapılabilir.** (7) Öğretmenlerin isteğe ve mazeret durumlarına bağlı yer değiştirme suretiyle atamaları ile hizmet bölgeleri, hizmet alanları, ilçe grupları ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir." düzenlemesi yer almıştır.

Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin "İhtiyaç ve Norm Kadro Fazlası Öğretmenlerin Yer Değiştirmeleri" başlıklı 53. maddesinde, "(1) Eğitim kurumunun ya da bölümün/eğitim kurumunda uygulanmakta olan mesleki ve teknik eğitim alanının kapanması, program değişikliği, Bakanlığın öğretmenliğe atanacakların tespitine ilişkin kararıyla ders/alan kaldırılması ya da norm kadro esasları gereğince yapılacak düzenlemeler sonucu öğretmen fazlalığı oluşması hâlinde; eğitim kurumunun ya da bölümün kapatılması veya program değişikliği sonucunda bu eğitim kurumlarında görevli öğretmenler, yeni eğitim kurumu açılarak öğrencilerin taşınması hâlinde bu eğitim kurumlarına, öğrenci azlığı nedeniyle kapatılan eğitim kurumlarında ya da bölümlerde görevli olanlar ise açık norm kadro bulunması hâlinde öncelikle öğrencilerin taşındığı eğitim kurumları olmak üzere il içinde alanlarında ihtiyaç duyulan eğitim kurumlarına mazeretleri ve tercihleri de dikkate alınmak suretiyle atanır. (2) Bu şekilde yapılan atamalarla fazlalığın giderilememesi hâlinde bu durumdaki öğretmenler tercihleri de dikkate alınmak suretiyle öncelikle il içinde alanlarında ihtiyaç duyulan eğitim kurumlarına atanır. İl içinde alanlarında ihtiyaç bulunmayanların atamaları, bulundukları ilde çalışılması gereken süre şartı aranmaksızın tercihleri doğrultusunda yer değiştirme döneminde il dışına yapılabilir; bunlardan zorunlu çalışma yükümlülüğü bulunanlar, alanlarında ihtiyaç bulunan zorunlu çalışma yükümlülüğü öngörülen hizmet alanlarına atanır. (3) Öğretmenlerden; herhangi bir nedenle istihdam alanı daralanlar ile görevli oldukları eğitim kurumlarında alanlarında norm kadro sayısı azalanlar, hizmet puanı üstünlüğüne göre yapılacak değerlendirme sonucunda hizmet puanı en az olandan başlamak üzere norm kadro fazlası olarak belirlenir. Hizmet puanının eşitliği hâlinde sırasıyla; öğretmenlikteki hizmet süresi daha az olan, öğretmenliğe daha sonra başlayan norm kadro fazlası olarak belirlenir. Hizmet puanlarının hesabında yer değiştirme başvurularının son günü esas alınır. **Norm kadro fazlası olarak belirlenen öğretmenler; öncelikle görevli oldukları**

yerleşim yerindeki ya da ilçedeki eğitim kurumları olmak üzere il içinde alanlarında norm kadro açığı bulunan eğitim kurumlarına tercihleri de dikkate alınarak hizmet puanı üstünlüğüne göre atanır. (4) Genel hayatı etkileyen deprem, sel, yangın ve benzeri doğal afetler nedeniyle olağanüstü durumların oluştuğu yerlerdeki eğitim kurumlarının öğretmen ihtiyacı, öncelikle bu madde kapsamında bulunan ihtiyaç fazlası öğretmenlerle karşılanır. (5) Bu madde kapsamında il içinde yapılan atamalarla fazlalığın giderilememesi durumunda fazlalık, il içinde zamana bağlı olmaksızın yapılacak yer değiştirmelerle giderilir. Bu şekilde yapılacak yer değiştirmeler, duyurusu yapılan eğitim kurumlarına öğretmenlerin tercihleri de dikkate alınarak hizmet puanı üstünlüğüne göre yapılır. Fazla konumdaki öğretmenlerden herhangi bir kuruma atanmak üzere başvuruda bulunmayanlar ile tercihlerine atanamayanların görev yerleri, il içinde valiliklerce resen belirlenir. Ancak ilgili mevzuatına göre alınan sağlık kurulu raporunda en az yüzde kırk oranında engelli olduğu belirtilen öğretmenler ile ağır engelli raporlu eşi veya bakmakla yükümlü olduğu birinci derece kan hısımları bulunan öğretmenlerden norm kadro fazlası konumunda bulunanlar, engellilik durumlarının devamı süresince resen görev yeri belirlemeden istisnadır. (6) Dönüştürülen eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler, dönüşen eğitim kurumuna öğretmen olarak atanma şartlarını taşıması ve alanlarında norm kadro bulunması hâlinde hizmet puanı üstünlüğüne göre öncelikle bu eğitim kurumlarına atanır." düzenlemesi; 49. maddesinde ise, "Öğretmenlerin; aile birliği, sağlık, can güvenliği mazeretlerine veya engellilik durumuna bağlı yer değiştirmeleri hakkında, Devlet Memurları Kanunu ile Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanır." düzenlemesi yer almaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin 49. maddesi ile atıfta bulunulan Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelik'in "Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarda Göz Önünde Bulundurulacak Hususlar" başlıklı 9. maddesinde, "Yer değiştirme suretiyle atanmalar, Devlet Memurlarının dengeli bir şekilde dağılımını sağlamak için öğrenimi, uzmanlığı, iş tecrübesi, mesleki bilgisi gibi özellikleri ile boş kadro durumu gözönünde bulundurularak kurumlarınca hazırlanan bir plan dahilinde yapılır. İlgili mevzuatı uyarınca zorunlu yer değiştirmeye tabi tutulan eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfı, mülki idare amirliği hizmetleri sınıfı, jandarma hizmetleri sınıfı, sahil güvenlik hizmetleri sınıfı ve emniyet hizmetleri sınıfına giren memurlar, Türk Silahlı Kuvvetlerine mensup subay ve astsubay, **uzman jandarma** ve uzman erbaşlar ile hakim ve savcıların görev süresiyle sınırlı olmak üzere **atandıkları yere, memur olan eşinin atanmasında mevzuatı uyarınca yürürlüğe konulan norm kadro sayılarına ilişkin hükümler uygulanmaz.**" hükmü yer almaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden, Sinop İl Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesinde sosyal bilgiler öğretmeni olarak görev yapan davacı tarafından, norm kadro fazlası olduğundan bahisle 2026 Yılı Ocak Ayı İhtiyaç ve Norm Kadro Fazlası Öğretmenlerin Yer Değiştirme Duyurusu kapsamında Sinop ili, ilçesinde bulunan Lisesine re'sen atanmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanlığı'nın 14.01.2026 tarih ve 10167 sayılı işleminin iptaline karar verilmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin yukarıda yer

verilen hükümlerine göre, öğretmen norm kadro fazlalığı oluşması hâlinde bu öğretmenlerin ilk önce il içinde alanlarında ihtiyaç duyulan eğitim kurumlarına mazeretleri ve tercihleri de dikkate alınmak suretiyle atanacakları, ancak bu şekilde yapılan atamalarla fazlalığın giderilememesi hâlinde, tercihleri de dikkate alınmak suretiyle öncelikle il içinde alanlarında ihtiyaç duyulan eğitim kurumlarına, il içinde alanlarında ihtiyaç bulunmayanların ise tercihleri doğrultusunda yer değiştirme döneminde il dışına atamaları yapılabileceği; yine herhangi bir nedenle istihdam alanı daralanlar ile görevli oldukları eğitim kurumlarında alanlarında norm kadro sayısı azalanların hizmet puanı üstünlüğüne göre yapılacak değerlendirme sonucunda hizmet puanı en az olandan başlamak üzere norm kadro fazlası olarak belirleneceği, norm kadro fazlası olarak belirlenen öğretmenlerin, öncelikle görevli oldukları yerleşim yerindeki ya da ilçedeki eğitim kurumları olmak üzere il içinde alanlarında norm kadro açığı bulunan eğitim kurumlarına tercihleri de dikkate alınarak hizmet puanı üstünlüğüne göre atanacakları; neticede il içinde yapılan atamalarla fazlalığın giderilememesi durumunda ise, fazla konumdaki öğretmenlerden herhangi bir kuruma atanmak üzere başvuruda bulunmayanların görev yerlerinin, il içinde valiliklerce isteklerine bakılmaksızın resen belirleneceği, ancak bu durumda da hizmet puanının belirleyici olacağı açıktır.

Bununla birlikte; öğretmenlerin, **aile birliği,** sağlık, can güvenliği mazeretlerine veya engellilik durumuna bağlı yer değiştirmeleri hakkında, Devlet Memurları Kanunu ile Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanacağı düzenlenmiş, anılan genel düzenleyici mahiyetteki Yönetmelik'in 14. maddesinde aile birliği mazeretine bağlı yer değişikliği için özel düzenlemeler yer almıştır.

Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin 53. maddesinde norm fazlası olan öğretmenlerin tercihleri dikkate alınarak ve hizmet puanı üstünlüğüne göre atanacağı düzenlenmiş; bu konuda mazeret durumunun dikkate alınacağı yönünde açık bir düzenleme yer almamış ise de mazeret durumlarına ilişkin atamalar için anılan Yönetmelik'in 49. maddesi ile atıfta bulunulan Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelik'te mazeret durumları tek tek sayılmak ve bunlar için kurallar konulmak suretiyle ayrı bir düzenleme yapılarak, bu gruba giren memurlar için istisnai birtakım kolaylıklar getirilmiş; bu kapsamda olan memurlar lehine düzenlemeler yapılmıştır. Dolayısıyla özel bir düzenleme şeklinde Yönetmelik'te yer alan "mazeret durumu"na ilişkin kuralların, norm fazlası öğretmenlerin ataması yapılırken, Yönetmelik'in 53. maddesinde bu husus belirtilmediğinden bahisle göz önünde bulundurulmayacağının kabulü hâlinde bu durum, anılan Yönetmelik'in mazeret durumuna bağlı yer değiştirmeleri düzenleyen hükümlerinin amacına aykırılık taşıyacaktır. Kaldı ki, Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nde norm kadro fazlası atamalarında aile birliği gibi mazeret durumlarının dikkate alınmayacağına ilişkin bir hüküm de bulunmamaktadır. Bu sebeple, Yönetmelik'te mazeret atamaları kapsamında yer alan aile birliği mazeretinin resen yapılan atamalarda da dikkate alınması gerektiği açıktır.

Bu durumda; toplumun temeli olan ailenin korunması, huzur ve refahı için gerekli tedbirlerin alınmasının tüm kurumlar için Anayasal bir yükümlülük olduğu ve Anayasa'da bu yükümlülüğü yerine getirmede herhangi bir istisnaya yer verilmediği, kurumların yeniden veya yer değiştirme suretiyle yapacakları atamalarda aile birimini muhafaza etmek bakımından gerekli

tedbirleri alacağı ve yer değiştirme ile ilgili atama esaslarının Yönetmelikle belirleneceği, Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmaların Dair Yönetmelik'in 9. maddesine göre de zorunlu yer değiştirmeye tabi olan memurun, memur olan eşinin yer değiştirme talebinin öncelikle yerine getirileceği, mülki idari hizmetleri sınıfı, emniyet hizmetleri sınıfı, subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaşlar, hâkim ve savcılar gibi zorunlu yer değiştirmeye tabi kamu görevlilerinin atandıkları yere (yukarıda açıklanan memuriyet mahalli kavramı da göz önünde bulundurulmak suretiyle), memur olan eşlerinin atamalarında eşin **görev yaptığı kurumla ilgili olarak norm kadro sayılarına ilişkin hükümlerin uygulanmayacağı** anlaşılmakta olup, eşi Sinop İl Jandarma Komutanlığı / olarak görev yapan davacının, norm kadro fazlası öğretmen olarak belirlendikten sonra eşinin görev yaptığı yere (il merkezine) ve mazeretinin karşılanabileceği bir okula norm kadro sınırlamasına tabi olmaksızın atanması gerekirken, ilçesi Lisesi'ne naklen atanmasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Öte yandan, dava konusu işlemin davacının atama suretiyle görev yeri değişikliğine ilişkin olması, bu durumun, davacının aile birliğinin sağlanmasına da etki etmesi ve uygulanması hâlinde davacının aile ve çalışma hayatının olumsuz etkilenecek olması nedeniyle, davacı açısından telafisi güç zararlar doğabileceği de açıktır.

Açıklanan nedenlerle; hukuka aykırılığı açık olan dava konusu işlemin, uygulanması hâlinde telafisi güç zararlar doğabileceğinden 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesi uyarınca teminat alınmaksızın **yürütmesinin durdurulmasına,** kararın tebliğini izleyen günden itibaren **7 gün** içerisinde **Samsun Bölge İdare Mahkemesine itiraz yolu** açık olmak üzere, 03/07/2026 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan V.	Üye	Üye
KÜBRA DÖLCÜ	EMRE DEMİREL	YASEMİN TEPEGÖZ
167929	216724	216785